

KOKKUVÕTE

2007. aasta Riigikogu valimistel osalenud erakondade ja üksikkandidaatide valimiskampaania rahastamise aruannetest

2007. aasta 4. märtsil toimunud Riigikogu valimistel osales 11 erakonda ja 7 üksikkandidaati.

Valimistel osalenud erakonnad:

- Eesti Reformierakond
- Eesti Keskerakond
- Erakond Isamaa ja Res Publica Liit (edaspidi IRL)
- Sotsiaaldemokraatlik Erakond (SDE)
- Eestimaa Rahvaliit
- Erakond Eestimaa Rohelised
- Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid (EKD)
- Vene Erakond Eestis (VEE)
- Konstitutsioonierakond
- Eesti Iseseisvuspartei
- Eesti Vasakpartei

Kandideerinud üksikkandidaadid:

- Vello Burmeister
- Tõnu Hallik
- Svetlana Ivnikskaja
- Aare Kambla
- Kalev Kodu
- Koit Luus
- Niina-Inessa Stepanova

Erakonnaseaduse § 12⁴ lõike 1 ja Riigikogu valimise seaduse § 65 lõike 1 (RKVS) kohaselt esitavad erakonnad Riigikogu korrupsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjonile (edaspidi erikomisjon) 1 kuu jooksul, arvates valimispäevast, aruande Riigikogu valimiskampaania läbiviimiseks tehtud kulutuste ning kasutatud vahendite päritolu kohta.

Et ära hoida võimalikku andmete väljajäämist aruannetest ja tagada rahaliste vahendite kasutamise läbipaistvus, koostas erikomisjon erakondadele vastava juhise ja kinnitas selle 2007. aasta 15. jaanuari istungil. Aruanded tuli erikomisjonile edastada nii paber kandjal allkirjastatult kui ka elektrooniliselt 05. aprilliks 2007.

Kümme valimistel osalenud erakonda esitasid aruanded tähtaegselt, s.o 05. aprilliks 2007. Vaid Vene Erakond Eestis esitas aruande 10. aprillil 2007, s.o viiepäevase hilinemisega (meili teel 09. aprillil). Nagu komisjon oli soovitanud, esitati aruanded elektrooniliselt ja paber kandjal erakonna juhatuse liikme/allkirjaõigusliku isiku ja erakonna raamatupidamise eest vastutava isiku allkirjadega.

Erakondade poolt valimiskampaaniaks kasutatud vahendid ja tehtud kulutused olid 05. aprilli 2007. aasta seisuga järgmised:¹

¹ Lisa 1. „Tulpdiagramm Eesti Reformierakonna, Erakonna Isamaa ja Res Publica Liit, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna, Eesti Keskerakonna, Eestimaa Rahvaliidu ja Erakonna Eestimaa Rohelised valimiskampaania kulude kohta 05. aprilli 2007. aasta seisuga”.

Erakond	Vahendid	Tasutud kulud	Tasumata kulud	Kõik kokku
Eesti Reformierakond	29 967 470	29 967 470	2 500 000	32 467 470
IRL	13 590 416	13 590 415	6 202 663	19 793 078
SDE	4 437 952	4 437 952	3 504 656	7 942 608
Eesti Keskerakond	27 780 565	27 745 980	13 554 961	41 300 941
Eestimaa Rahvaliid	12 119 679	12 119 679	1 315 140	13 434 819
Erakond Eestimaa Rohelised	2 499 960	2 149 868	350 092	2 499 960
Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid ²	2 618 000	2 617 163	2 315 096	4 932 259
Vene Erakond Eestis	1 450	1 450	21 000	22 450
Konstitutsioonierakond ³	567 861	567 861	0	567 861
Eesti Iseseisvuspartei	14 350	1 921	9 823	11 744
Eesti Vasakpartei	4 724	4 724	0	4 724

Eesti Reformierakond on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 29 967 470 krooni, sh eraldised riigieelarvest 7 582 311 krooni (eraldised märgitud alates 01.03.2006), erakonna kehtestatud liikmemaksud 209 728 krooni, füüsiliste isikute annetused 20 263 256 krooni ja isiklikud vahendid (erakonna nimekirjas kandideerinud isikute kasutatud vahendid) 1 912 175 krooni.

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 13 590 416 krooni, sh füüsiliste isikute annetused 7 906 955 krooni, laen (AS Hansapank) 5 298 040 krooni, kandidaatide isiklikud vahendid 385 421 krooni.

Sotsiaaldemokraatlik Erakond on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 4 437 952 krooni, sh eraldised riigieelarvest 1 437 952 krooni (eraldised märgitud alates 01.10.2007) ja laen AS-lt Sampo Pank 3 000 000 krooni.

Eesti Keskerakond on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 27 780 565 krooni, sh eraldised riigieelarvest 6 856 000 krooni (eraldised märgitud alates 01.09.2006), füüsiliste isikute annetused 16 835 090 krooni, kandidaatide isiklikud vahendid, saadud annetused ja võetud pangalaen 4 089 475 krooni.

Erakond Eestimaa Rohelised on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 2 499 960 krooni, sh füüsiliste isikute annetused 1 203 989 krooni, erakonna poolt võetud laen AS-ilt Sampo Pank 680 186 krooni, erakonna kehtestatud liikmemaksud 295 758 krooni, isiklikud vahendid (erakonna nimekirjas kandideerinud isikute kasutatud vahendid) 320 027 krooni.

Eestimaa Rahvaliid on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 12 119 679 sh eraldised riigieelarvest 2 713 675 krooni (eraldised märgitud alates 01.11.2006), füüsiliste isikute annetused 8 980 149 krooni, erakonna kehtestatud liikmemaksud 2515 ja isiklikud vahendid 7232 krooni. Rahvaliidu aruande puuduseks on, et laekunud vahendite ja kulude vahesummad (liikide kaupa) ning üldsummad on jäetud kokku arvutamata.

Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 2 618 000 krooni sh eraldised riigieelarvest 150 000 krooni (eraldised märgitud 2006.aasta aprillist 2007.a märtsini), laen OÜ-lt Järva Holding 100 000 krooni ja OÜ-lt Saare Arendusbüroo Grupp 2 368 000 krooni.

² Valimiskampaania üldkulu sisaldab kaitsjonit summas 648 000 krooni.

³ Valimiskampaania üldkulu sisaldab kaitsjonit summas 318 000 krooni.

Vene Erakond Eestis on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 1450 krooni, mille moodustavad erakonnaliikmete liikmemaksud.

Konstitutsioonierakond on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 567 861 krooni, sh füüsiliste isikute annetused 532 519, isiklikud vahendid (erakonna nimekirjas kandideerinud isikute kasutatud vahendid) 35 342 krooni.

Eesti Iseseisvuspartei on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 14 350 krooni, mille moodustavad füüsiliste isikute annetused.

Eesti Vasakpartei on oma aruandes laekunud vahenditena näidanud 4724 krooni, mille moodustavad erakonnaliikmete liikmemaksud.

Erinevaid kululiike võrreldes nähtub, et osalenud erakondade valimiskampaania vahenditest moodustas **kõige suurem osa** kulus **reklaamile**: Eesti Reformierakonnal 53,7%, Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit 70,2 %, Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal 70,8%, Eesti Keskerakonnal 91,5%, Erakonnal Eestimaa Rohelistel 60,2%, Eestimaa Rahvaliidul 93,3%, Erakonnal Eesti Kristlikud Demokraadid 86,0%, Vene Erakonnal Eestis 96,9%, Konstitutsioonierakonnal 38,6%, Eesti Iseseisvusparteil 63,9%, Eesti Vasakparteil 59,8%.

Järgmiseks suuremaks kululiigiks on **muud kulud**: Eesti Reformierakonnal 24,6% kogu kuludest, Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit 19,6 %, Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal 15,3%, Eesti Keskerakonnal 3,8%, Erakonnal Eestimaa Rohelised 15,7%, Eestimaa Rahvaliidul 3,3%, Erakonnal Eesti Kristlikud Demokraadid 13,9%, Vene Erakonnal Eestis 3,1%, Konstitutsioonierakonnal 56,2%, Eesti Iseseisvusparteil 36,1%, Eesti Vasakparteil 40,2%.

Suhtekorralduskulud kajastasid oma aruannetes kolm erakonda. Erakonna Eestimaa Rohelised suhtekorralduskulud moodustavad 16,1%, kulude üldsummast (suuruselt teine kululiik erakonna aruandes), Sotsiaaldemokraatliku Erakonna suhtekorralduskulud moodustavad 1,8% kulude üldsummast (suuruselt viies kululiik) ja Eesti Reformierakonnal 1,3% (suuruselt seitsmes kululiik).

Teistel erakondadel nimetatud kululiiki ei esinenud.

Avalik ürituste korraldamise kulud (suuruselt kolmas kululiik) Eesti Reformierakonnal 8,6%, Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal 3,2%, Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit 1,3, Erakonnal Eestimaa Rohelised 2,4%, Eestimaa Rahvaliidul ja Eesti Keskerakonnal 1,1%.

Teistel erakondadel nimetatud kululiiki ei esinenud.

Transpordikulud moodustasid Erakonnal Eestimaa Rohelised 3,3%, Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal kulude üldsummast 1,4%. Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit, Eesti Reformierakonnal, Eestimaa Rahvaliidul, ja Eesti Keskerakonnal jäid nimetatud kulud 0,9% kuni 0,3% vahele, ülejäänud erakondadel nimetatud kululiiki ei esinenud.

Kulutusi rendile (üürile) on teinud Eesti Reformierakond 4,1%, Erakond Eestimaa Rohelised 1,7% Konstitutsioonierakond 1,5%, Erakond Isamaa ja Res Publica Liit 1,2%, Sotsiaaldemokraatlik Erakond 1,4%, Eestimaa Rahvaliidul 0,8% ja Eesti Keskerakond 0,4%.

Postikulud moodustasid kulude üldsummast Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal 6,1%, Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit 6,8%, Eesti Reformierakonnal 5,0%, Eesti Keskerakonnal 2,8%, Eestimaa Konstitutsioonierakonnal 2,3%, Eestimaa Rahvaliidul 0,9%, Eesti Kristlikel Demokraatidel 0,1%.

Sidekulused on näidanud oma aruandes Eesti Reformierakond 1,8% ja Erakond Eestimaa Rohelised 0,1%.

Erakondade valimiskampaania rahastamise erinevate kululiikide näitlikustamiseks on kokkuvõttele lisatud sektordiagrammid (vt lisa 2).

Tasumata arveid oli aruannete esitamise hetkel üheksal erakonnal. Eesti Reformierakonnal 2 500 000 krooni, Erakonnal Isamaa ja Res Publica Liit 6 202 663 krooni, Sotsiaaldemokraatlikul Erakonnal 3 504 656 krooni, Eesti Keskerakonnal 13 554 961 krooni, Eestimaa Rahvaliidul 1 315 140 krooni, Erakonnal Eestimaa Rohelised 350 092 krooni, Erakonnal Eesti Kristlikud Demokraadid 2 315 096 krooni, Vene Erakonnal Eestis 21 000 krooni, Eesti Iseseisvusparteil 9 823 krooni.

Nimetatud maksmata arvete kohta peavad erakonnad erikomisjonile esitama täiendava aruande (Riigikogu valimise seaduse § 67 lg 3), samas seadusandlus ei reguleeri, mis aja jooksul see peab toimuma.

Erakond Eestimaa Rohelised on erikomisjonile esitanud täiendava aruande arvete tasumise kohta 2007. aasta 04. juunil. Nimetatud aruandest nähtub, et seisuga 13.04.2007 on erakonnal aruandes kajastatud maksmata arvest (350 091 kroonist) tasutud 252 010 krooni ning tasuda jääb veel summa 98 081 krooni.

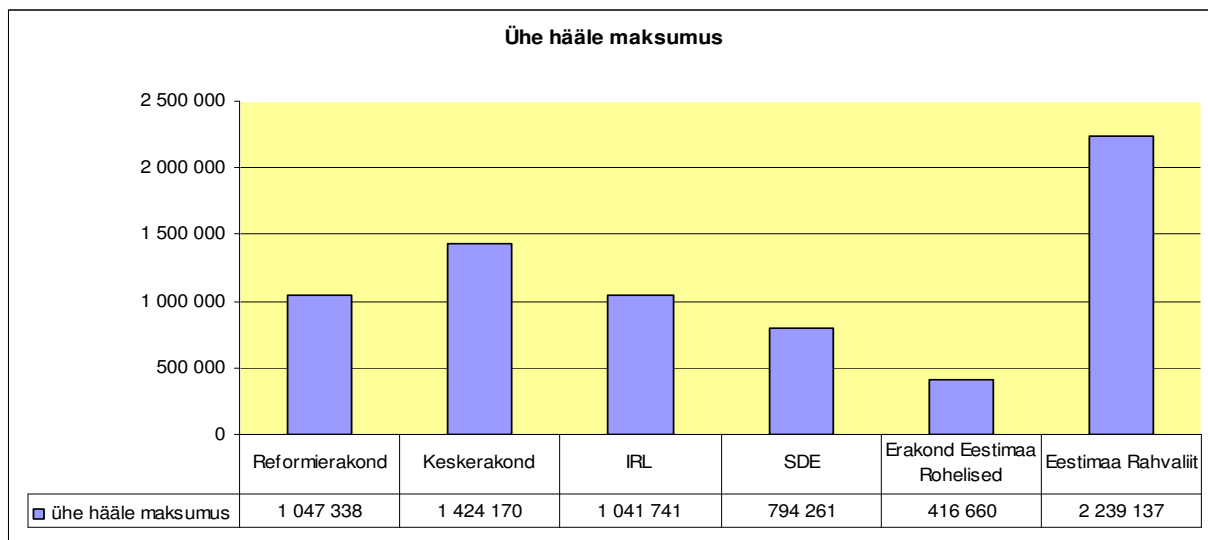
Eesti Keskerakond on 2007. aasta 06. juunil erikomisjoni informeerinud osa aruandes kajastatud maksmata arvest on tasutud ning et 06. juuni seisuga on tasuda veel kokku 3 500 000 krooni.

Eesti Reformierakonna poolt 8. juunil esitatud täiendavast aruandest nähtub, et täiendavalt on tasutud arveid summas 1 900 000 krooni ja tasuda on jäänud veel valimiskampaania kulusid. 600 000 krooni ulatuses.

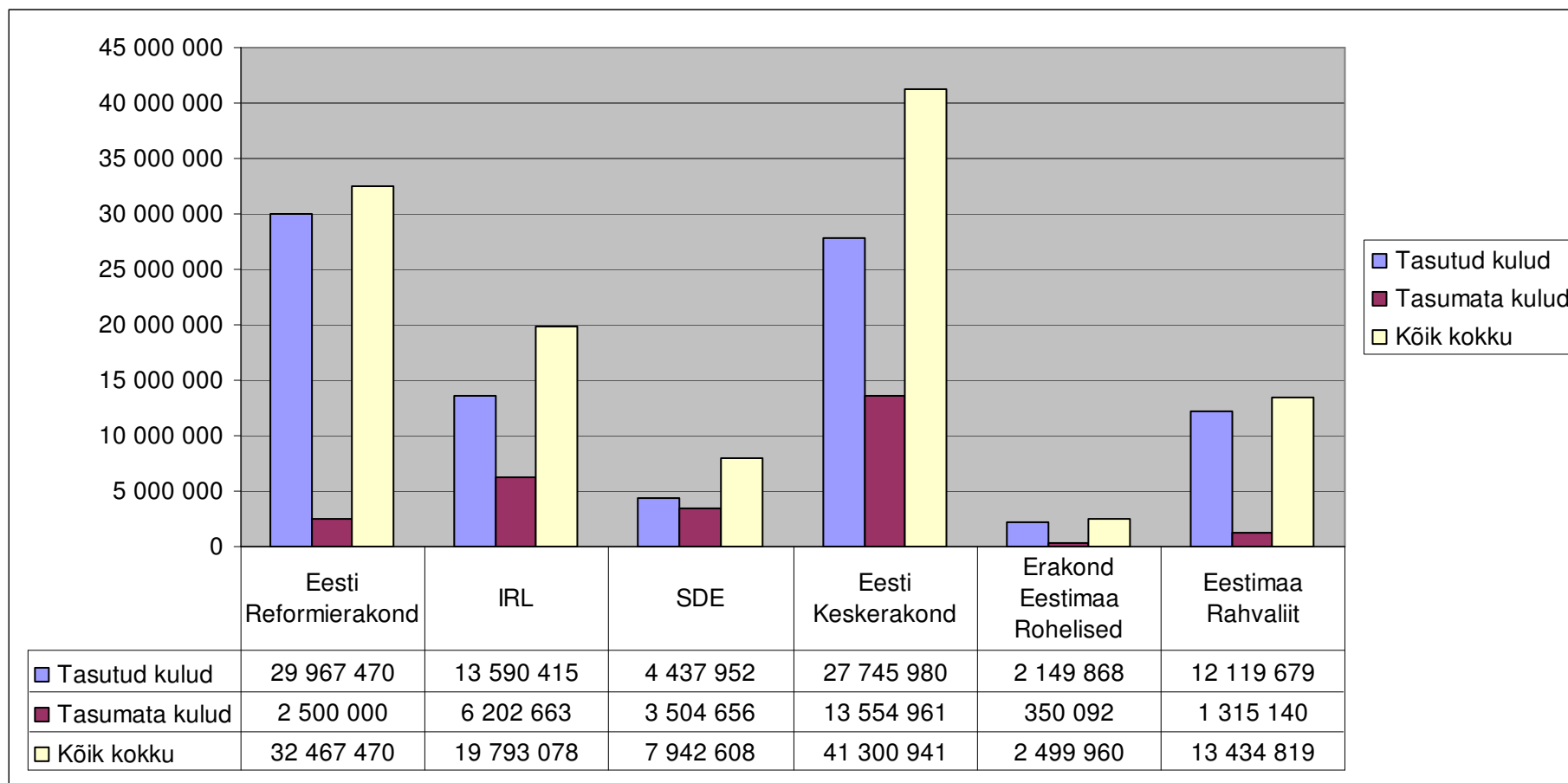
Üksikkandidaatide aruanded on koostatud samuti komisjonipoolseid soovitusi järgides. Kaks üksikkandidaati (Koit Luus ja Niina-Inessa Stepanova) on teatanud, et neil valimiskampaania vahendid ja kulud puudusid. Tõnu Hallik on isiklikest vahenditest valimiskuludena näidanud kautsjoni ning kulud transpordile ja kütusele (kokku 7540 krooni). Aare Kambla on tasunud isiklikest vahenditest kautsjoni 6000 krooni. Muud kulud aruande kohaselt puudusid.

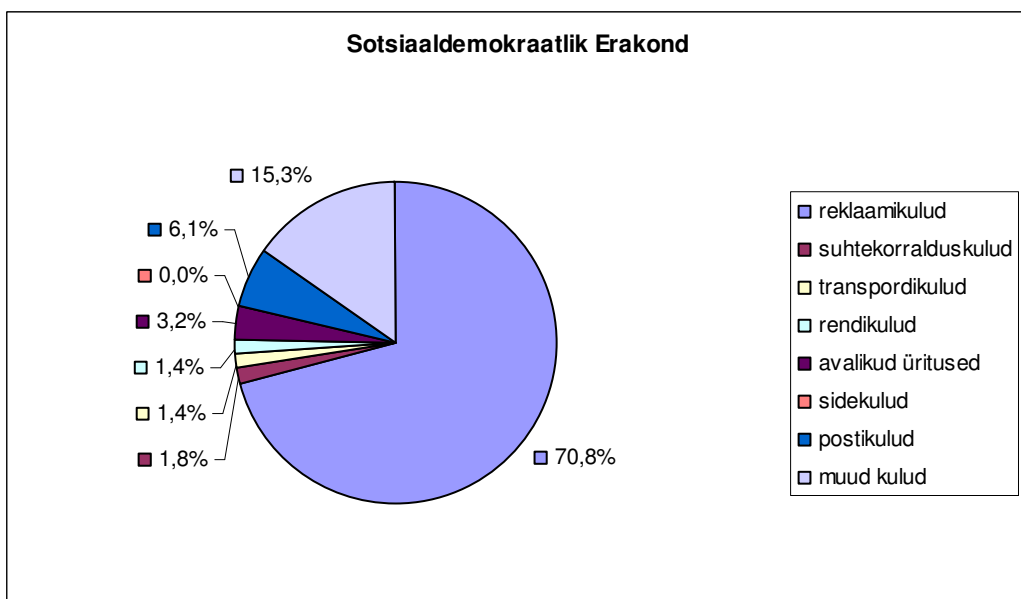
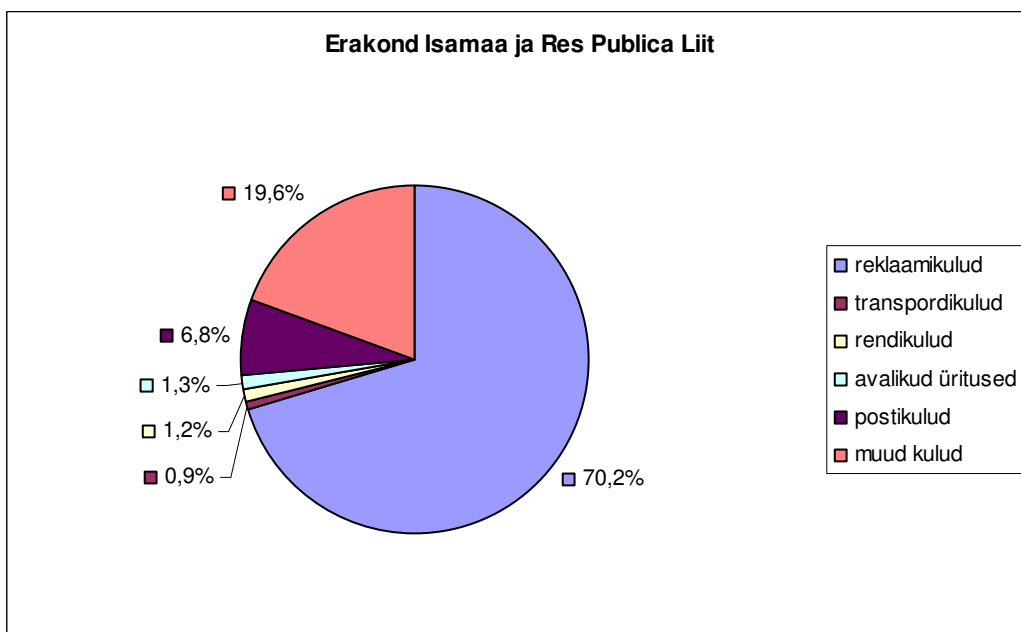
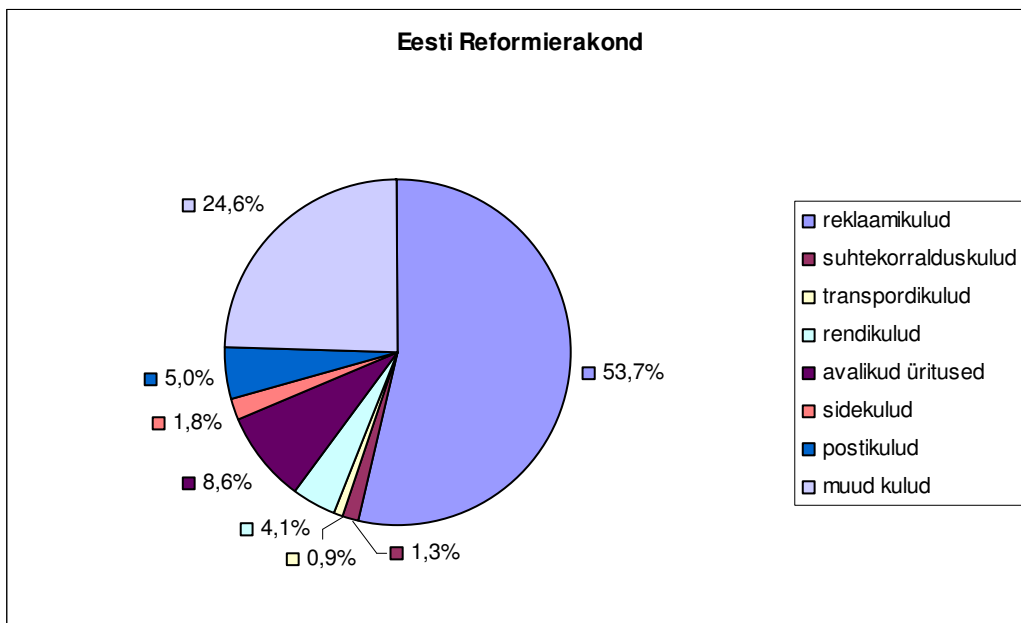
Svetlana Ivnikskaja, Vello Burmeister, Kalev Kodu pole erikomisjonile aruannet esitanud. Komisjon pöördus nende üksikkandidaatide poole kirjalikult ja nõudis selgitusi, miks nad pole täitnud neile seadusega pandud kohustust.

Erikomisjonile esitatud aruannetes näidatud kulude ja Vabariigi Valimiskomisjoni valimistulemuste põhjal tehti arvutus, kui palju läks erakondadele maksma üks hääl.

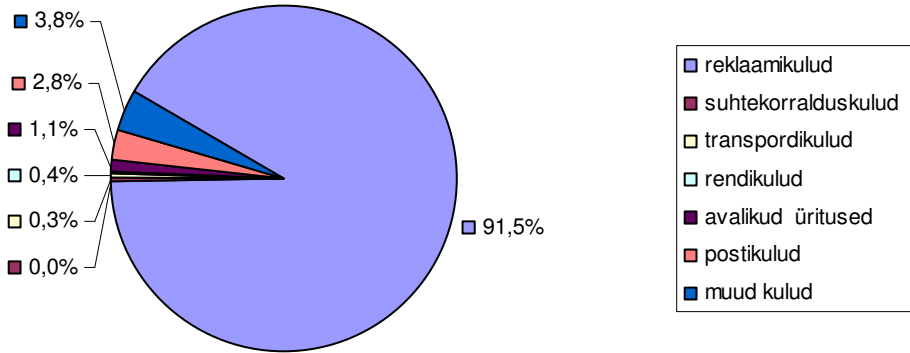

Tulpdiagramm Eesti Reformierakonna, Erakonna Isamaa ja Res Publica Liidu, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna, Eesti Keskerakonna, Eestimaa Rahvaliidu, Erakonna Eestimaa Rohelised valimiskampaania kuludest 05. aprilli 2007. aasta seisuga

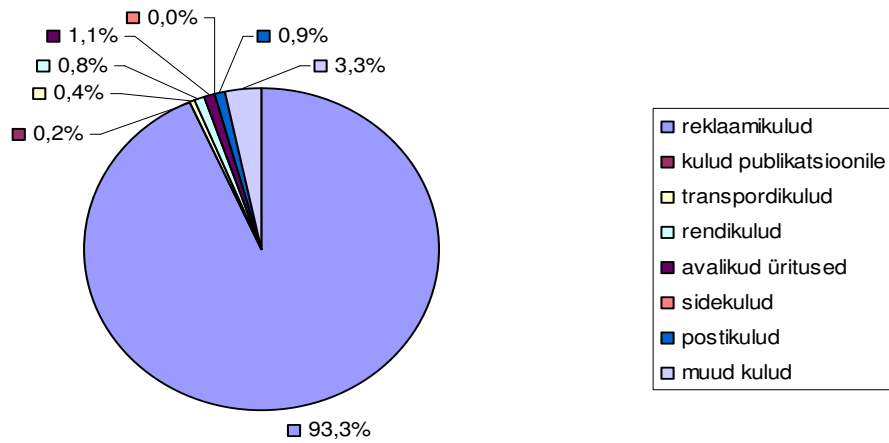

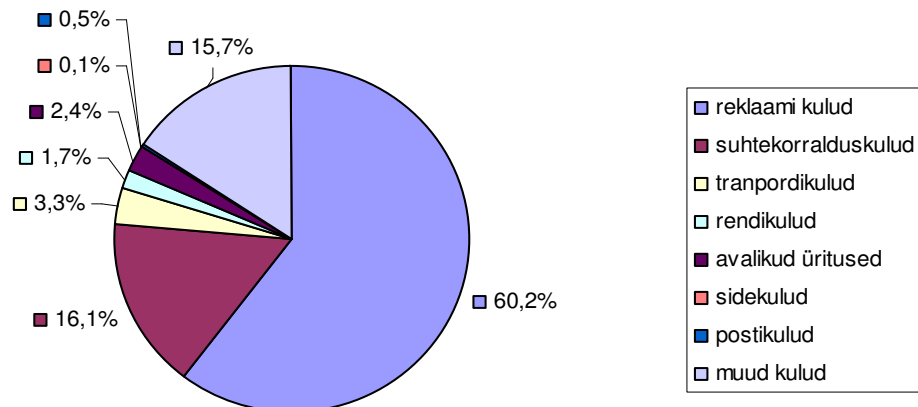
Eesti Keskerakond

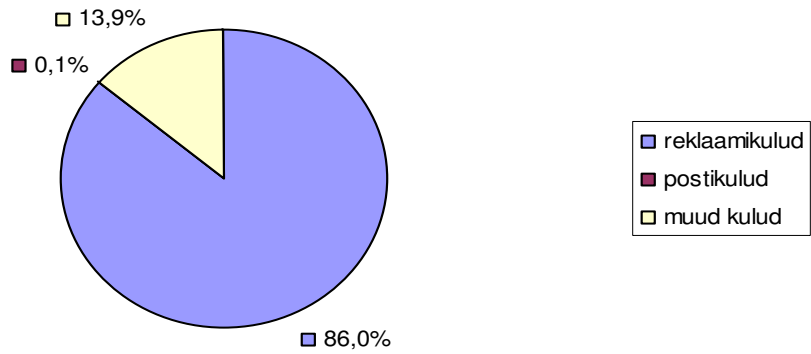
Eestimaa Rahvaliit

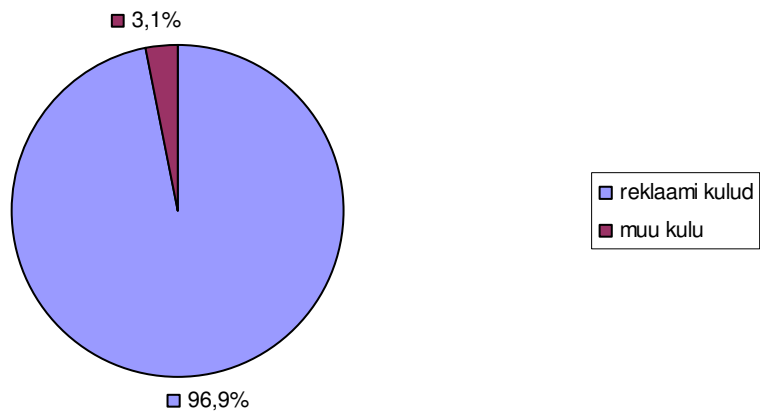
Erakond Eestimaa Rohelised

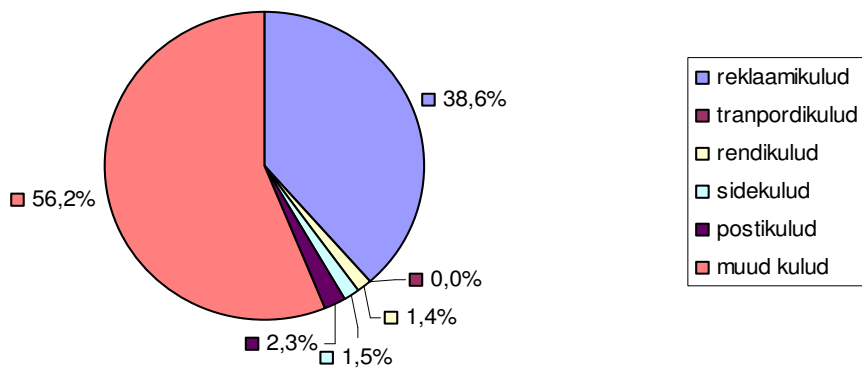
Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid

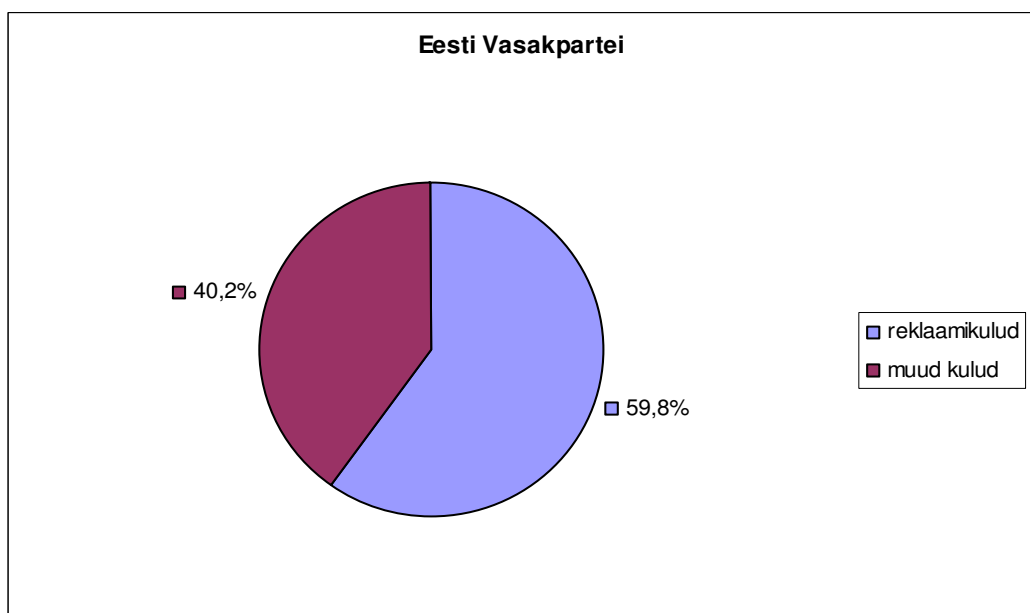
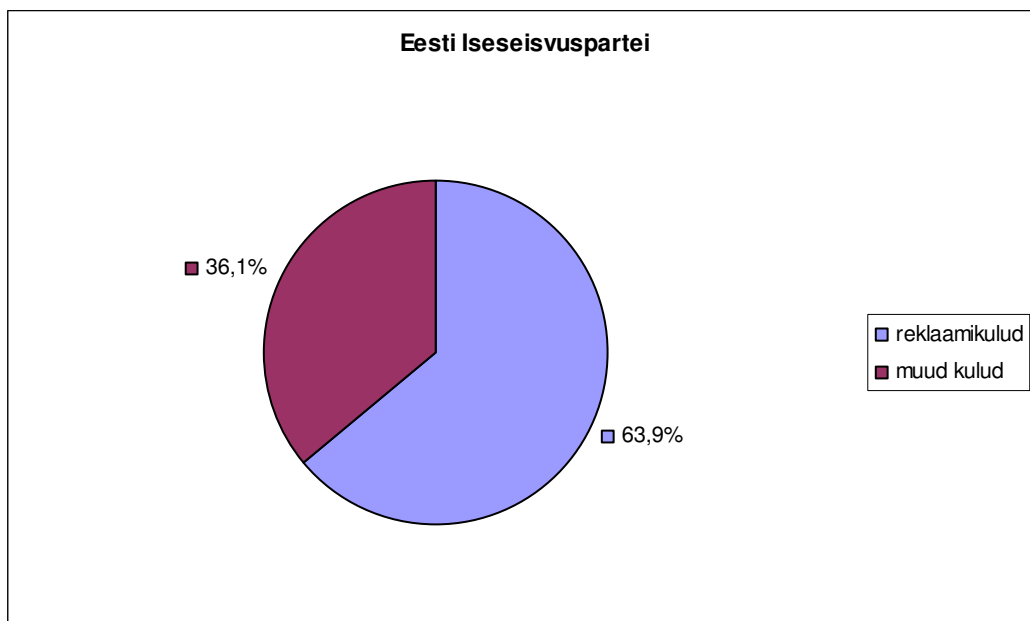

Vene Erakond Eestis

Konstitutsioonierakond

Käesolev kokkuvõte on läbi vaadatud Riigikogu korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjoni 2007. aasta 04. juuni ja 11. juuni istungitel ja avalikustatakse Riigikogu veebilehel.

Jaanus Marrandi
 Erikomisjoni esimees